

Z právní praxe.

Přehled rozhodnutí nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

I. Občanské právo.

Úplata, příslušející notáři za jeho činnost jako soudního komisaře, není odměnou (honorářem) zástupce, nýbrž úřednickým poplatkem. — Úmluva, kterou uzavřel notář jako soudní komisař před vyměřením poplatků soudem s účastníkem řízení, povinným k jejich placení, o výši těchto poplatků, je neplatná bez rozdílu, zda byla ujednána odměna vyšší nebo nižší, než poplatek odpovídající sazbě. (Rozh. ze dne 1. dubna 1942, R I 440/41.)

Předpis § 1, odst. 2 vládního nařízení ze dne 7. května 1941, čís. 180 Sb. platí i ve sporech o určení nemanželského otcovství. (Rozh. ze dne 1. dubna 1942, Rv I 157/42.)

Právní jednání přičítací se cenovým předpisům (§ 1, odst. 1 nařízení předsedy vlády ze dne 20. července 1939, čís. 175 Sb.) je neplatné. Trhová smlouva, jíž se takovému právní jednání týká, je neplatná celá, nikoliv jen její část, převyšující dovolenou cenu. (Rozh. ze dne 2. dubna 1942, Rv I 1147/41.)

Ujednání mezi Německou říší a Královstvím uherským ze dne 24. června 1940, Říšský zák. II, str. 332/1941 se vztahuje i na soukromoprávní nároky vůči bývalým česko-slovenským nositelům sociálního pojištění, které vznikly na území připadlém Království uherskému v době mezi 1. říjnem 1938 a 15. březnem 1939. (Rozh. ze dne 7. dubna 1942, Rv I 581/41.)

Vypovězený nájemce se nemůže domáhati v nesporném řízení prohlášení, že výpověď a rozsudky, ponechávající ji v platnosti, pozbyly účinnosti, třeba výpověď, daná před nabytím účinnosti vl. nař. čís. 248/1941 Sb., stala se pravoplatnou teprve po nabytí účinnosti uvedeného vládního nařízení. (Rozh. ze dne 8. dubna 1942, R I 3/42.)

Uplatnil-li manžel, žalující o rozluku manželství, skutečnosti o duševní chorobě manželčině i jako samostatný rozlukový důvod podle § 13, písm. g) rozl. zák. i jako složku rozlukového důvodu hlubokého manželského rozvratu podle § 13, písm. h) rozl. zák., může žalovaná manželka v tomto směru uplatnití vše, co lze z žalobcova chování uvést k jeho tíži jako spolupříčinu hlubokého manželského rozvratu, přivedeného uplatňovanou manželčinou duševní chorobou; při tom nerozhoduje, zda žalovaná manželka uplatňuje skutečnosti týkající se hlubokého rozvratu k odůvodnění vlastního návrhu na rozluku nebo jen k odůvodnění viny (spoluviny) žalujícího manžela na hlubokém rozvratu. — Je-li žaloba o rozluku manželství opodstatněna především z důvodu manželčiny duševní choroby, nebrání ani zjištěná vina žalujícího manžela na hlubokém

rozvratu, odvozaném z jinak nezaviněné manželčiny duševní choroby, možnosti povolení rozluky. (Rozh. ze dne 14. dubna 1942, Rv I 19/42.)

Rozsudek, kterým bylo manželství prohlášeno z manželčiny viny za neplatné z toho důvodu, že již byla v době sňatku těhotnou s jiným, není skutečností zrušující podle § 35 ex. ř. nárok dítěte, které pochází z tohoto manželství a jemuž svědčí domněnka manželského zrození, na výživné; takovouto skutečností může býti jen soudní výrok o oduznání manželského zrození tohoto dítěte. (Rozh. ze dne 15. dubna 1941, Rv I 1362/41.)

Zákon ze dne 3. července 1934, čís. 145 Sb. o pojistné smlouvě. — Má-li býti pojistitelovo prohlášení o odepření plnění z pojistné smlouvy účinné proti všem pojistníkům, kteří tuto smlouvu uzavřeli, je třeba, aby bylo doručeno všem těmto pojistníkům. — I když několik pojistníků uzavřelo jednotnou smlouvu (o požárním pojištění), může přece býti ten z nich, jemuž bylo doručeno pojistitelovo prohlášení o odepření plnění z pojistné smlouvy, prekludován s pojistným nárokem pro jeho neuplatnění podle § 20, odst. 2 uvedeného zákona. — Nemělo-li porušení průpadní úmluvy o pojistníkově povinnosti předložiti pojistiteli pro pojistné přfhodě (požár nemovitosti) soudní vysvědčení nevinu vlivu ani na zjištění pojistné přfhody, ani na zjištění nebo objem pojistitelova plnění, není pojistitel oprávněn odpirati pro porušení uvedené povinnosti pojistnou náhradu. (Rozh. ze dne 23. dubna 1942, Rv I 554/41.)

V otázce, zda je bez spolupůsobení poručníka platná pojišťovací smlouva, uzavřená nezletilcem o jeho majetku, lze přihlížeti nejen k příjmům nezletilcovým v době uzavření pojišťovací smlouvy, nýbrž i k jeho příjmům budoucím, jsou-li pro jejich vznik dány postačitelné předpoklady. Majetek nezletilcův pod správou poručníkovou však při tom nepřichází v úvahu. (Rozh. ze dne 30. dubna 1942, Rv I 1321/41.)

Kromě případů uvedených v § 806 obč. zák. je přihlášený dědic oprávněn změnit za projednávání pozůstalosti právní důvod dědické přihlášky, pokud se tím nemaří poslední vůle zůstavitelova. — Otázka, zda chtěl zůstavitel poříditi výlučně písemně a mohl-li proto platně poříditi ústně, je otázkou vnitřní platnosti posledního pořízení, která nemůže být řešena při rozhodování o tom, komu z dědiců je při kolisi dědických přihlášek přikázati roli žalobců, nýbrž teprve za sporu. (Rozh. ze dne 7. května 1942, R I 127/42.)

Řízení podle nařízení ministerstva obchodu ze dne 25. ledna 1879, čís. 19 ř. z. není pouhým interním řízením ministerským, nýbrž veřejným řízením ediktálním, které počítá s případy, že bude potřebí zásahu do cizích práv a jejich případného vyvlastnění. Speciální předpisy tohoto nařízení vylučují příslušnost vodoprávního konsensu a řízení ve smyslu vodních zákonů; věcněprávní ustanovení těchto zákonů však nařízením tím dotčena nejsou. — Vycházelo-li ministerstvo železnic z předpokladu, že projektovaným dílem — stavbou železničního propustku — nebude zasazeno do vodního práva vlastníka mlýna, a z tohoto důvodu jej nepozvalo ke komisionálnímu jednání, není vlastníkem mlýna, jestliže ani projekt stavby, ani úřední šetření nepoukazovaly na možné škodlivé následky, prekludován se svým nárokem na náhradu škody, která mu vznikla nepředvídanou vadou díla. — Nárok na náhradu takto vzniklé škody není vyloučen ani podle moravského vodního zákona. (Rozh. ze dne 7. května 1942, R II 21/42.)

Při smlouvě ve prospěch třetího je slibující oprávněn namítati proti nároku třetího ve smyslu § 881 obč. zák. započtením jen ony pohledávky, které mu vznikly proti jeho smluvníku z této smlouvy. (Rozh. ze dne 7. května 1942, Rv II 416/41.)

Vládní nařízení ze dne 7. května 1941, čís. 180 Sb. — I bezprostřední pokrevní předek je oprávněn domáhati se žalobou určení pokrevního původu svého dítěte. (Rozh. ze dne 15. května 1942, Rv I 55/42.)

Ve sporech podle vládního nařízení ze dne 7. května 1941, čís. 180 Sb. je i dovolací soud povinen přezkoumati, zda skutkový základ, na kterém nižší soudy žalobě vyhověly, je dostatečný. — I v takových sporech je přípustný důkaz výslechem stran a lze použítí podpůrně i důkazů nepřímých. (Rozh. ze dne 15. května 1942, Rv II 18/42.)

Promlčení nároku na náhradu škody počíná teprve okamžikem, kdy poškozený skutečně poznal škodlivou událost, její příčiny a rozsah. Pouhá možnost vědomosti k počátku promlčecí lhůty nestačí. (Rozh. ze dne 19. května 1942, Rv I 11/42.)

Zcizení zástavního práva a jeho převod na osobu třetí jsou bez současného převodu zástavní pohledávky neplatné. Takováto neplatnost nemůže být zhojena novací dohody o zcizení a převodu zástavního práva. (Rozh. ze dne 27. května 1942, Rv I 352/42.)

Vlastník nemovitosti je oprávněn disponovati uvolněnou hypotékou i tak, že do pořadí uvolněné hypotéky vstoupí zástavní právo za pohledávku, která je již na jeho nemovitosti zajištěna, avšak v horším pořadí. (Rozh. ze dne 30. května 1942, Rv I 20/42.)

I když došlo k dodávce dobytka podle předpisů o řízeném hospodářství a k vynesení rozsudků nižších soudů ve sporu, v němž jde o vady dodaného dobytka, před vyhlášením vládního nařízení ze dne 6. listopadu 1941, čís. 16 Sb. z roku 1942, jest přece spor v dovolacím řízení posouditi podle uvedeného nařízení. (Rozh. ze dne 2. června 1942, Rv I 249/42.)

Nemanželský otec nemá práva na styk s nemanželským dítětem. (Rozh. ze dne 4. června 1942, R II 95/42.)

Samostatně a odděleně lze zkoumati v opravném řízení o rozluce manželství otázku viny jen tam, kde nemá rozhodujícího významu pro samo povolení rozluky manželství. — Je-li opravným prostředkem, podaným jen do výroku o vině na rozluce, zasažen sám rozlukový důvod, u něhož je vina součástí jeho skutkové podstaty (§ 13 a)—f) rozl. zák.), nebo je-li při rozlukovém důvodu § 13 h) rozl. zák. doličována opravným prostředkem výhradně nebo převážně vina žalobcova (žalobce navzájem) na rozvratu, musí soud opravné stolice, shledá-li tento opravný prostředek opodstatněným, žalobu (žalobu navzájem) zamítnouti, i když nebyl v tomto smyslu učiněn návrh v opravném prostředku. — Tato pravidla neplatí v řízení zahájeném k žalobě o rozvod manželství, ovládaném zásadou projednací se všemi důsledky. (Plenární usnesení ze dne 6. června 1942, Pres. 342/41.)

Provozovatel hotelového podniku je při úplatném pronajímání pokojů k přenocování povinen postarati se o bezpečnost nájemcova ubytování; k této povinnosti patří i povinnost nájemce v případě hrozícího nebezpečí vzbuditi a odvésti do bezpečí. (Rozh. ze dne 16. června 1942, Rv I 87/42.)

Vlastnická žaloba má průchod i proti detentoru alieno nomine. — Nepoužil-li žalovaný ve sporu o vydané věci možnosti jmenovati auktora podle § 22 c. ř. s., nemůže se s úspěchem hájiti tím, že je jen zaměstnancem osoby, která by podle jeho tvrzení byla pasivně ke sporu legitimována. (Rozh. ze dne 17. června 1942, R I 171/42.)

K platnosti nájemní smlouvy uzavřené místní školní obcí není třeba schválení nadřízeného školního úřadu (okresního školního výboru.) — (Rozh. ze dne 17. června 1942, Rv II 61/42.)

Pracoval-li stavitel pro stavebníka jednak na základě smlouvy stavební, jednak na základě smluv o opatření materiálu, není platnost smlouvy stavební s hlediska cenových předpisů dotčena tím, že cenový úřad shledal předražení u smluv o opatření materiálu. (Rozh. ze dne 23. června 1942, R I 203/42.)

Je-li manžel příslušníkem Protektorátu Čechy a Morava, řídí se jeho vyživovací povinnost vůči manželce podle práva protektorátního, i když poslední společné bydliště manželů bylo na území, které je dnes cizinou. — Manželka, žijící bez soudního svolení odděleně od manžela, má jen tehdy nárok na plnění výživného mimo manželské společenství, jestliže jí manžel výlučně svým chováním znemožnil bydlení a přijímání výživy ve společné domácnosti. (Rozh. ze dne 23. června 1942, Rv I 304/42.)

O hmotné rozdělení spoluvlastnictví určitým způsobem lze žalovati jen na základě zvláštního důvodu, podle něhož jsou žalovaní spoluvlastníci povinni trpěti takovéto rozdělení. Takovýmto zvláštním důvodem není úmluva o užívání nemovitosti. — Neprokázal-li spoluvlastník žalující o hmotné rozdělení spoluvlastnictví určitým způsobem, zvláštní důvod k tomuto rozdělení, nelze žalobě vyhověti ani potud, že je žalovaný spoluvlastník vůbec povinen trpěti hmotné rozdělení společné věci. — (Rozh. ze dne 25. června 1942, Rv I 1102/41.)

II. Obchodní právo.

Dodatek k firmě kupce jednotlivce, provozujícího obchod konfekcí, klobouky, módním a pleteným zbožím, „Mode Klub — Módní klub“ je nepřipustný. (Rozh. ze dne 1. dubna 1942, R I 46/42.)

Žaloba akcionáře na svolání mimořádné valné hromady akciové společnosti, opřená o minoritní právo, upravené čl. 237, odst. 2 obch. zák. a stanovami společnosti, musí být řízena proti společnosti, nikoliv proti jednotlivým členům správní rady. (Rozh. ze dne 22. dubna 1942, Rv I 121/42.)

Nepřihlášení pohledávky ve lhůtě stanovené v § 2, odst. 2, bod pátý vládního nařízení ze dne 6. dubna 1939, čís. 111 Sb., nemá pro věřitele zaniklého družstva za následek ztrátu pohledávky, nýbrž toliko ztrátu nároku na uspokojení ze jmění zaniklého družstva. (Rozh. ze dne 18. května 1942, Rv I 1253/41.)

Bylo-li podle obsahu nabídky koupě pokládati telegrafické zaslání peněz za přijetí nabídky a nezaslal-li oblát okamžitě telegraficky peníze oferentovi, nedošlo k uzavření kupní smlouvy mezi nepřítomnými, třebaž oblát rozhodl zboží koupiti, zaslání peněz mu však bylo znemožněno potíže při placení do ciziny. (Rozh. ze dne 19. června 1942, Rv I 440/42.)

Jsou-li s porušením tak řečené konkurenční klausule spojeny pro člena družstva dalekosáhlé následky (vyloučení z družstva, propadnutí podílu), nemůže se na konkurenční doložce platné a pro členy družstva závazné usnésti družstevní orgán, který není podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. z. a podle stanov povolán usnášeti se na změně a doplnění stanov, nýbrž určuje jen zásady, jichž má být šetřeno při provozu podniku. (Rozh. ze dne 25. března 1942, R II 104/12.)

III. Civilní řízení sporné.

Zahájený spor o rozluky manželství, rozvedeného právoplatným rozsudkem, brání zavedení řízení o návrhu na rozluky téhož manželství podle § 17 rozl. zák. bez ohledu na to, zda je o rozluky žalováno z téhož rozlukového důvodu jako ve sporu rozvodovém či z důvodu jiného a zda

se shodují či různí návrhy stran v sporném a nesporném řízení rozlučném v otázce viny. (Rozh. ze dne 1. dubna 1942, R II 23/41.)

Nedošlo-li buď ještě vůbec k výměře výživného pro nezletilé nemanželské dítě nebo jestliže k vyměření sice došlo, avšak nárok dítěte ze soudního rozhodnutí (soudního smíru) o výživném zanikl, jest o nové výměře výživného jednatí v řízení nesporném, třebaš ten, proti němuž návrh směřuje, byl uznán nemanželským otcem rozsudkem. (Rozh. ze dne 2. dubna 1942, R I 61/42.)

Opirá-li žalobce žalobní nárok proti obci v Čechách na náhradu škody, utrpěné pádem na chodníku před obecní školní budovou o to, že obec opominula povinnost, kterou má jako vlastnice této budovy, nikoliv o to, že nesplnila svou veřejnoprávní povinnost, je pro spor přípustný pořad práva. (Rozh. ze dne 10. dubna 1942, R I 84/42.)

Nařízení o výkonu soudnictví v občanských věcech právních v Protektorátu Čechy a Morava ze dne 14. dubna 1939, Říšský zák. I, str. 759 a ze dne 20. března 1940, Říšský zák. I, str. 533. — Nepostupoval-li procesní soud podle § 15 druhého nařízení, není nepřislušnost protektorátních soudů (nedostatek jich pravomoci) zhojena tím, že se žalovaný německý příslušník pustil do jednání ve věci hlavní. V takovémto případě by mohlo nastati zhojení jen podle § 16 druhého nařízení. (Rozh. ze dne 5. května 1942, R I 99/42.)

Třebas rekursní soud přijal v pracovní věci dovolání, které prvý soud odmítl jako nepřípustné, na soud, nebo nařídil prvému soudu, aby postupoval podle druhé věty § 507 c. ř. s., nebrání formální pravoplatnost tohoto usnesení rekursního soudu (§ 36 zák. čís. 131/1931 Sb.) dovolacímu soudu v tom, aby otázku přípustnou dovolání sám neposoudil. (Rozh. ze dne 18. května 1942, Rv I 214/42.)

Byl-li rozsudek, jímž bylo vyhověno žalobě proti družstvu, doručen členu představenstva družstva, jenž byl k přijetí podle zákona (§ 21 zák. o společenstvech) oprávněn, bylo rozhodnutí doručeno straně (§ 534, odst. 2 c. ř. s.), třebaš člen představenstva, jemuž bylo rozhodnutí doručeno, nedbal svým postupem zájmů družstva. (Rozh. ze dne 17. května 1942, R I 85/42.)

Proti usnesení, kterým byl návrh na opravu rozsudku zamítnut, není samostatného opravného prostředku bez rozdílu, který soud v pořadí stolic návrh zamítl. Samostatný opravný prostředek je vyloučen i tehdy, nepřipustil-li rekursní soud opravu, již provedl prvý soud z úřední moci. (Rozh. ze dne 15. června 1942, R II 103/42.)

Jde o zmatečnost podle § 477, č. 2 c. ř. s., nebyl-li v právní věci, zahájené samosoudcem a spojené ke společnému projednání s věcí senátní, po skončení jednání a rozpojení věci k samostatnému vynesení rozsudků, vyneseno rozsudek senátem, nýbrž samosoudcem. (Rozh. ze dne 16. června 1942, Rv II 507/41.)

Byl-li rozsudek soudu prvé stolice zrušen, lze bez provedení nového ústního jednání v prvé stolici připustiti vynesení nového rozsudku jen výjimečně v těch případech, ve kterých by podle zrušovacího rozhodnutí odvolacího soudu nebylo při ústním jednání o čem jednati; mimo tyto případy musí však prvý soud vždy naříditi rok k novému ústnímu jednání. (Rozh. ze dne 18. června 1942, Rv I 6/42.)

IV. Nesporné řízení.

Za skutečnosti ve sporu o rozvod najevo vyšlé ve smyslu § 17 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 Sb. mohou býti pokládány jen ty, které byly v tomto sporu důkazním řízením skutečně zkoumány a trprve na

základě tohoto zkoumání rozsudkem zjištěny. Takovými skutečnostmi nejsou tvrzení některé ze stran, která byla odpůrcem ve sporu výslovně doznána. (Rozh. ze dne 8. dubna 1942, R I 78/42.)

Ten, pro něhož bylo složeno plnění k soudu podle § 1425 obč. zák., není v tomto řízení, pokud jde o otázku, zda jsou splněny podmínky pro složení k soudu, ani účastníkem, ani není oprávněn k rekursu. (Rozh. ze dne 15. dubna 1942, R I 110/42.)

Za účinnosti vládního nařízení ze dne 4. června 1941, čís. 205 z roku 1941, jest v každé žádosti o výmaz omezení, uvedených v § 6, odst. 1 zákona ze dne 27. května 1931 čís. 93 Sb., podané před uplynutím patnácti let, počítaných podle § 2, odst. 1 zákona čís. 93/1931 Sb., prokázati potvrzením ministerstva zemědělství, že celková výměra půdy, nabyté přidělením neb se svolením bývalého Státního pozemkového úřadu, nepřesahuje pět hektarů. (Rozh. ze dne 15. dubna 1942, R II 265/41.)

Pozůstalostní soud je až do skončení pozůstalostního řízení povinen umožniti dědici, aby opravil nesprávné místopřísežné seznání jmění. (Rozh. ze dne 16. dubna 1942, R I 105/42.)

Nevyjádření se účastníka nesporného řízení do lhůty dané mu podle § 26 zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100/1931 Sb., o základních ustanoveních řízení nesporného, nebrání nespornému soudci, aby nepřihlížel ke skutečnosti vyvracející právní domněnku souhlasu vyzvaného účastníka, jež vyšla najevo sice po uplynutí poskytnuté lhůty, avšak před vydáním rozhodnutí, a nesejde na tom, že tuto skutečnost uplatnil právě vyzvaný účastník. (Rozh. ze dne 16. dubna 1942, R II 64/42.)

Rízení zahájené o knihovní žádosti, došlé na soud teprve po smrti navrhovatele, je zmatečné, třebaž navrhovatel podal knihovní žádost zmocněncem s plnou mocí, vztahující se i na případ jeho smrti a na jeho dědice, nebo třebaž se začatá věc nedá přerušiti nebo odložití bez zřetelné újmy dědiců. (Rozh. ze dne 21. května 1942, R I 147/42.)

Je-li nárok, vznesený jedním z více účastníků knihovního řízení, aby mu byl doručen knihovní výměr, ježto se původní doručení nestalo platně, mezi účastníky sporný, není soudní usnesení o něm vydané pouhým opatřením doručovacím, nýbrž řádným usnesením knihovního soudu jako soudu nesporného. — Byl-li takovýto nárok vznesen vlastníkem nemovitosti stran knihovního výměru o vkladu práva zástavního, je věřitel, o jehož zástavní právo jde, v tomto řízení účastníkem a je oprávněn podati rekursu proti soudnímu usnesení, jímž bylo návrhu vyhověno. (Rozh. ze dne 21. května 1942, R II 85/42.)

Opatrovník, zřízený dědici podle § 77 nesp. pat. není oprávněn k rekursu proti usnesení, jímž pozůstalostní soud schválil trhovou smlouvu ohledně nemovitosti náležející do pozůstalosti, uzavřenou správcem k věrné ruce, ustanoveným za tím účelem pro téhož dědice podle § 9 nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 21. června 1939, Věst. ř. prot., str. 45. (Rozh. ze dne 28. května 1942, R I 153/42.)

Soudům nepřisluší přezkoumávati rozhodnutí finančního úřadu, zda jsou splněny podmínky pro vyšetření ceny nemovitosti podle § 50 popl. zák., zejména, zda se stal pokus o dohodu s poplatníkem. — Není nezákonností, jestliže soud nebo znalci nepostupovali při odhadu nemovitosti podle § 50 popl. zák. podle odhadního řádu ze dne 23. června 1933, čís. 100 Sb. (Rozh. ze dne 4. června 1942, R I 377/41.)

Pozůstalostní soud má zásadně pojmouti do soupisu veškeré jmění, v jehož držbě byl zůstavitel při své smrti a které vyšlo najevo při šetření podle § 98 nesp. pat., aniž byl povinen a oprávněn zkoumati kvalitu zůstavitelova držení a jeho subjektivní stránku (§ 309, druhá věta obč. zák.).

— Je-li vlastnictví, které uplatňuje třetí osoba k věci, v jejímž držení byl zůstavitel, sporné, jest tuto věc při nepochybnosti zůstavitelovy držby pojmouti do soupisu; je-li zůstavitelova držba vzhledem k uplatňovaným vlastnickým právům jiných osob pochybná, jest otázku, má-li tato věc býti pojata do soupisu, rozhodnouti podle celkového právního postavení zůstavitelova a interesovaného účastníka vzhledem k této věci. — Do soupisu nepatří nemovitost, třebaš ji zůstavitel knihovně držel, měla-li třetí osoba v době zůstavitelovy smrti její naturální držbu a právní důvod k nabytí držby knihovní. (Rozh. ze dne 18. června 1942, R II 77, 78/42.)

V. Exekuční řízení.

Ustanovení § 13 knih. zák. nebrání vedení exekuce nuceným zřízením zástavního práva na nemovitost, která ručí vymáhajícímu věřiteli pro jeho pohledávku (na daních) jen do určité výše své hodnoty. (Rozh. ze dne 1. dubna 1942, Rv 1338/41.)

Nařízení ze dne 30. října 1940, Říšský zák. I, str. 1451. — I když jde o vydobytí pohledávky, k jejímž zaplacení jsou dva dlužníci (manželé) zavázáni solidárně, nelze při výpočtu existenčního minima podle § 5 uvedeného nařízení jejich pracovní důchod sečítati. (Rozh. ze dne 8. dubna 1942, R I 15/42.)

Jde o hmotněprávní nedostatky exekučního návrhu, pro které nelze exekuci povolit, navrhl-li vymáhající věřitel povolení exekuce na dlužníkův pracovní důchod v rozsahu podle dříve platných předpisů, aniž uvedl skutkové okolnosti odůvodňující použití těchto předpisů ve smyslu nařízení ze dne 30. října 1940, Říšský zák. I, str. 1451. (Rozh. ze dne 9. dubna 1942, R I 76/42.)

Rozsudek, kterým bylo manželství prohlášeno z malželčiny viny za neplatné z toho důvodu, že již byla v době sňatku těhotnou s jiným, není skutečností zrušující podle § 35 ex. ř. nárok dítěte, které pochází z tohoto manželství a jemuž svědčí domněnka manželského zrození, na výživné; takovouto skutečností může býti jen soudní výrok o odůznání manželského zrození tohoto dítěte. (Rozh. ze dne 15. dubna 1941, Rv I 1362/41.)

Proti singulárnímu nabyvateli věci, uvedené ve spor (§ 234 c. ř. s.), lze na základě rozsudku znějícího proti zciziteli vésti exekuci na vydání této věci jen tehdy, prokáže-li vymáhající věřitel mimo přechodu věci i přechod závazku k vydání této věci. (Rozh. ze dne 21. dubna 1942, R I 60/42.)

Předpis § 402, odst. 2 ex. ř. ve znění čl. II zákona ze dne 17. prosince 1936, čís. 314 Sb. se vztahuje i na rozhodnutí o odporu podaném podle § 397 ex. ř. proti povolení zatímního opatření. (Rozh. ze dne 24. dubna 1942, R I 148/42.)

Byla-li nemovitost zatížena fideikomisární substitucí již v době poznámky nucené správy, zahájené proti fiduciáři, nelze ve nucené správě pokračovati proti fideikomisárnímu substitutu, i když nabytí nemovitosti teprve po poznámce nucené správy. (Rozh. ze dne 6. května 1942, R I 294/41.)

Na dráhu, tvořící knihovni jednotku a na veškeré příslušenství této dráhy, lze vésti exekuci toliko nuceným zřízením práva zástavního, vnučenou správou nebo nucenou dražbou; mobilární exekuce je přípustna jen na ty věci ve vlastnictví dráhy, které nepatří ke knihovni jednotce. — Je věci vymáhajícího věřitele, aby v návrhu na mobilární exekuci vednou proti dráze uvedl, že se exekuce vede na movité věci ve vlastnictví dráhy, které nepatří ke knihovni jednotce, a aby tvrdil, že a kde protektorátní dráhy vlastní takové věci. (Rozh. ze dne 7. května 1942, R II 259/40.)

Jsou-li jinak dány podmínky ke složení vyjevovací přísahy podle § 47 ex. ř., není k jejímu povolení zapotřebí, aby se vymáhající věřitel pokoušel zjednat si uspokojení z jiného než movitého majetku dlužníkovy; rovněž nesejde na tom, že je navrhovatel z nějakého důvodu do jisté míry zasvěcen do majetkových poměrů dlužníkových a že má v rukou zástavu, jejíž hodnota se rovná vymáhanému nároku. (Rozh. ze dne 12. května 1942, R I 162/42.)

Učedníci nejsou pomocníci ve smyslu § 341 ex. ř. (Rozh. ze dne 13. května 1942, Rv I 201/42.)

Exekuce zabavením a příkázáním pohledávky, složené podle § 1425 obč. zák. nebo podle § 307 ex. ř. k soudu, nekončí ještě příkázáním pohledávky, nýbrž teprve vydáním deposita vymáhajícímu věřiteli. Do té doby lze podat žalobu o nepřípustnost vedené exekuce. (Rozh. ze dne 13. května 1942, Rv I 345/42.)

Nařízení ze dne 30. října 1940, Říšský zák. I, str. 1451. — Pro útraty sporu o výzvné nelze vésti exekuci podle § 6, nýbrž toliko podle § 5 tohoto nařízení. (Rozh. ze dne 2. června 1942, R II 74/42.)

Dlužníkovy určovací žaloba, podaná bez souvislosti s vedenou nebo hrozící exekucí a domáhající se zjištění, že věřiteli již nepřisluší vykonatelný nárok na dlužníkovy plnění, je přípustná pouze tehdy, tvrdí-li a prokáže-li dlužník za týchž skutkových předpokladů, o něž by mohl úspěšně opřít žalobu podle § 35 ex. ř., že má neodkladný právní zájem na tom, aby zánik věřitelova nároku byl zjištěn zvlášť a bez ohledu na exekuci proti němu vedenou nebo jemu hrozící. (Rozh. ze dne 11. června 1942, Rv I 90/42.)

Nařízení ze dne 30. října 1940, Říšský zák. I, str. 1451, o zabavení mzdy, neupravuje jen rozsah exekuce na důchody splatné v penězích, nýbrž i v naturálních dávkách. — Je-li z obsahu tržové smlouvy zřejmo, že zřízení doživotní bezplatné služebnosti požívání prodávané nemovitosti má za účel zaopatření prodávatele, je takovouto služebnost pokládati za výměnek pokud se týče doživotní smlouvy ve smyslu § 4, čís. 3 uvedeného nařízení. (Rozh. ze dne 17. června 1942, R I 227/42.)

Rekursní lhůta do všech usnesení, vydaných exekučním soudem v dražebním řízení podle § 352 ex. ř., je osmidenní. (Rozh. ze dne 18. června 1942, R II 107/42.)

Pro exekuční návrh, který je zároveň knihovní žádostí, platí ustanovení knihovního zákona jen, pokud jde o formu návrhu. Jinak, zejména o opravných prostředcích, platí o něm ustanovení exekučního řádu. (Rozh. ze dne 24. června 1942, R I 241/42.)

VI. Řízení konkursní.

Bylo-li o odměně za úkony a o hotových výlohách správce konkursní podstaty uznáno ve smyslu jeho účtu, že se týkají zvláštní podstaty, nemá již správce konkursní podstaty za činnost, vztahující se jen na zvláštní podstatu, nároku na další úhrnnou odměnu podle §§ 19 a 20 vl. nař. čís. 115/1931 Sb. Nelze přiznati úhrnnou odměnu za správu zvláštní podstaty. (Rozh. ze dne 21. května 1942, R I 141/42.)

Jde-li o jmění náležející do konkursní podstaty, nastupuje od prohlášení konkursu za úpadce, i pokud jde o exekuční řízení, konkursní správce jako jeho zákonný zástupce, a to bez rozdílu, zda v něm úpadce vystupuje jako dlužník či jako vymáhající věřitel. (Rozh. ze dne 26. května 1942, R I 197/42.)

B. Ve věcech trestních.

I. Trestní zákony.

Jde o pokus podvodu, nikoliv jen o beztrestné přípravné jednání, předstíral-li pojištěný v oznámení četnictvu, že mu byly odcizeny věci, pojištěné proti krádeži, chtěje od pojišťovny docílití vyplacení pojištěné sumy. (Rozh. ze dne 24. dubna 1942, Zm I 733/41.)

Člen obecní mléčné komise (§§ 4—5 vládn. nař. č. 206/1939 Sb.), provádějící z pověření předsedy komise soupis změn ve stavu dojníc, požívá ochrany osoby vrchnostenské ve smyslu § 68 tr. z. (Rozh. ze dne 23. dubna 1942, Zm I 14/42.)

Členům výboru pro povinné dodávky dobytka (vl. nař. č. 203/1939 Sb.) přísluší při plnění úkolů přikázaných jim v rámci veřejného zásobování ochrana veřejných orgánů podle § 68 tr. z. (Rozh. ze dne 6. května 1942, Zm I 12/42.)

Lesní hajný je oprávněn zakročiti proti osobě, kterou přistihl při krádeži v lese svěřeném jeho dohledu, i když právě nekoná služební pochůzku, a požívá při takovém zákroku ochrany uvedené v §§ 68, 81 tr. z. (Rozh. ze dne 6. června 1942, Zm I 126/42.)

Obecní zřízenec (strážník) je i v době, kdy je mimo službu, oprávněn i povinen ujmouti se své služby, zejména je-li mu hlášeno porušení veřejného pořádku. Učiní-li to, požívá ochrany podle §§ 68, 81, 312 tr. z. — K výkonu péče o bezpečnost osob a majetku a o zachování obecních cest a silnic nepotřebuje rozkazu svého nadřízeného. (Rozh. ze dne 28. dubna 1942, Zm II 362/41.)

Zaměstnanec elektrické pouliční dráhy (revisor) požívá zákonné ochrany vrchnostenské osoby, zjišťuje-li za služby ve svém přikázaném obvodu osobu, která se provinila způsobem uvedeným v § 137 žel. zák. — Je při tom oprávněn pronásledovati pachatele i za svůj obvod neb opustiti těleso dráhy a zjišťovati jeho totožnost na ulici, kde se pachatel právě nachází. — Je pokračováním v přerušném výkonu jeho služby, ujme-li se zjišťování pachatele, který mu před tím uprchl, avšak krátce poté se opět objevil v blízkosti tělesa dráhy (na chodníku ulice, již dráha vede). (Rozh. ze dne 30. dubna 1942, Zm I 22/42.)

Násilí stíhané druhou větou § 83 tr. z. není beztrestné, ani je-li jím odstraňován stav, na jehož odstranění si činí pachatel nárok, nebo zjednáván stav odpovídající snad pachatelovu právnímu nároku. — Násilím ve smyslu § 83 tr. z. je i násilí psychické. (Rozh. ze dne 28. dubna 1942, Zm I 975/41.)

Objektivní způsobilost vyhrůžek vzbuditi důvodnou obavu se posuzuje jednak podle závažnosti zla, jímž bylo hroženo, jednak podle okolností případu a zvláštních osobních poměrů ohroženého. — Hledisko průměrného člověka, stojícího mimo, nepadá při tom na váhu. — Zločin podle § 93, písm. b) tr. z. je dokonán již vyhrůžkou samou; je nerozhodné, zda vyhrůžka měla kýžený úspěch čili nic. (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm I 156/42.)

Cinnost kontrolora Českomoravského svazu pro mléko a tuky, který u rolníka zjišťuje závady v dodávce mléka, není rozhodováním ve věcech veřejných ve smyslu § 105 tr. z. Není jím ani jeho rozhodování o tom, zda učiní povinné oznámení o zjištěných závadách. — Ten, kdo ho darem svádí k tomu, aby je neučinil, se nedopouští zločinu podle § 105 tr. z., nýbrž podle §§ 9, 101 tr. z. (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm I 9/42.)

Krádež nelze spáchat na věcech bezcenných. — Při uvažování o hodnotě odcizené věci rozhoduje nikoliv zlodějův užitek, nýbrž škoda okraděného. (Rozh. ze dne 2. dubna 1942, Zm I 27/42.)

Krádež je dokonána teprve tím, že pachatel odňal věc z disposiční moci jejího držitele a stal se (zmocniv se jí) jejím detentorem. — Nestačí, že pachatel položil nohu na peníze, které v hostinci vypadly poškozenému z kapsy, aby je tak ukryl před zraky přítomných a mohl je pak nepozorovaně zvednouti. Krádež je tu dokonána teprve jejich zdvihnutím. (Rozh. ze dne 30. března 1942, Zm II 449/41.)

U pachatele, který si přivlastnil pohozené věci v domnění, že s tím jejich majitel souhlasí, ježto je odhodil jako bezcenné, není splněna subjektivní skutková podstata krádeže. — Ke kvalifikaci podle § 174 I, písm. c) tr. z. je třeba, aby si byl pachatel vědom toho, že je majiteli odcizované věci znemožněno nebo ztíženo chrániti svůj majetek. (Rozh. ze dne 11. dubna 1942, Zm II 429/41.)

Sčítací zásada podle § 173 tr. z. platí i u krádeží kvalifikovaných podle §§ 174 II, 175 II, 176 II tr. z., pokud jsou posuzovány s téhož kvalifikačního hlediska, ať již jde o pachatelství nebo o spoluvinu podle § 5 tr. z. (Rozh. ze dne 2. dubna 1942, Zm I 935/41.)

Ke spoluzlodějství podle § 174 II, písm. a) tr. z. stačí, je-li přímým pachatelem jen jeden ze spoluzlodějů, kdežto ostatní spolupůsobí jako pomocníci. — Každý ze spoluzlodějů je trestný podle svého vnitřního vztahu k jednání a k trestnému výsledku objektivně přivoděnému společnou činností. Tento vnitřní vztah může být u jednotlivých spoluzlodějů různý. — Pomocník odpovídá za celou společnou činnost a za její výsledek, pojal-li jej aspoň eventuálně do svého úmyslu. (Rozh. ze dne 9. dubna 1942, Zm II 252/41.)

Pod kvalifikaci zločinu krádeže podle § 176 II, písm. b) tr. z. spadají i krádeže, spáchané na službodárci po faktickém rozvázání služebního poměru jeho smrtí, avšak dříve, než pachatel trvale opustil službodárcovu domácnost. — Námezdním poměrem ve smyslu § 176 II, písm. b) tr. z. je i poměr sjednaný jen k provedení omezeného pracovního úkolu (příležitostného úklidu bytu) na dobu přiměřenou rozsahu a potřebě práce. — Rozhodné je, zda je osoba služebná k poškozenému službodárci a k předmětům jeho domácnosti v takovém poměru, že tyto nemohou býti před ní majitelem náležitě chráněny. (Rozh. ze dne 11. dubna 1942, Zm I 951/41.)

K pojmu „uzamčené věci“ ve smyslu § 174 II, písm. c) tr. z. náleží i věci nacházející se v uzamčeném automobilu, který pachatel otevřel; rovněž věci na uzamčené zahradě, v uzamčeném dvoře, které jsou ohrazeny zdí nebo plotem. (Rozh. ze dne 10. dubna 1942, Zm I 563/41.)

K pojmu krádeže ze zvyku ve smyslu § 176 I tr. z. není nutně třeba, aby byl pachatel již trestán pro krádež a měl tak výstrahu v předchozích trestech. — Na patrnou náchylnost ke kradení lze souditi i z toho, že se pachatel dopustil velkého počtu právě souzených krádeží v poměrně krátké době. (Rozh. ze dne 2. dubna 1942, Zm I 208/42.)

Zpronevěra předpokládá vědomé bezprávné přivlastnění věci, a to věci pachateli cizí. — Nejde o zpronevěru (může však jíti o podvod), ponechá-li si insertní provisiní zástupce částky, o něž se zákazníky ujednal za objednané inserty více, než činila cena stanovená firmou, a které od nich vybral pro sebe. (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm II 321/41.)

Jsou-li jednotlivé pachatelovy krádeže jen uskutečňováním téžo pachatelova jednotného zločinného úmyslu, tvoříce tak jednotnou krádež, spáchanou jen ve více útocích, stane se pachatel beztrestným pro účinnou

lístost podle § 187 tr. z., jen nahradí-li celou škodu z nich vzniklou. — Nestačí náhrada škody jen u některých z nich, třebaž zůstala nenahrazena jen poměrně nepatrná část celé škody. (Rozh. ze dne 24. dubna 1942, Zm II 482/41.)

Pojem práv ve smyslu § 197 tr. z. nelze omezovati pouze na práva vymezená zákonným předpisem. — Ustanovil-li zaměstnavatel, že musí býti k žádosti o místo připojeno vysvědčení zachovalosti, je předpisem § 197 tr. z. chráněno i jeho právo, rozhodovati o žádosti po přezkoumání uchazečovy mravní i trestní zachovalosti. — Uchazeč, který v takovém případě zfalšuje vysvědčení zachovalosti a předloží je zaměstnavateli, aby dostal místo, maří účel onoho zaměstnavatelova práva a dopouští se zločinu padělání veřejné listiny podle § 199, písm. d) tr. z. — Nezáleží na tom, že snad zaměstnavatel přijímal i osoby trestané, že nemohl přijetím pachatele vzhledem k jeho schopnostem utrpěti hmotnou škodu a že pachatel nevěděl, že je vysvědčení zachovalosti veřejnou listinou. (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm II 371/41.)

Pro kvalifikaci podvodu nebo pro výměru trestu, pokud je podmíněna určitou peněžitou částkou, je rozhodná škoda, kterou pachatel zamýšlel, bez ohledu na to, zda vzešla vůbec anebo ve výši pachatelem chtěné. — Vylákání podpor listivým předstíráním o tom, komu se jich dostane, nebo o potřebnosti podporovaných, je podvodem podle § 197 tr. z. (prodej pohlednic s předstíráním, že jde o akci ve prospěch slepců). (Rozh. ze dne 22. června 1942, Zm I 447/42.)

Křivá výpověď svědkova v civilním řízení podléhá sankci podle § 199, písm. a) tr. z. bez ohledu na to, že mu snad hrozilo nebezpečí, že na něho bude na základě pravdivých údajů podána žaloba na plnění toho, co bylo předmětem sporu, v němž křivě svědčil. — Platnost ustanovení § 202 tr. ř., omezujícího dosah § 199, písm. a) tr. z., pokud jde o svědeckou výpověď pachatele trestného činu v trestním řízení, nelze rozšiřovati i na civilní řízení. — Svědek není zbaven povinnosti vypovídati pravdu tím, že nebyl poučen o svém právu podle § 321 c. ř. s. (Rozh. ze dne 2. dubna 1942, Zm I 805/41.)

Ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle §§ 197, 199, písm. c) tr. z. po stránce objektivní stačí, že bylo ve veřejné živnosti použito nepravé míry nebo váhy, a nevyžaduje se, aby tím byl někdo listivě uveden v omyl. — Po stránce subjektivní je třeba úmyslu poškoditi zákazníky. V takovém úmyslu jedná nejen ten, kdo poškození zákazníků sleduje přímo jako cíl svého jednání, nýbrž i ten, kdo se rozhodl pro čin, věda, že jím nutně způsobí tento výsledek. — Čin je trestný i tehdy, když bylo falešné váhy použito třebaž i jen v jediném případě. (Rozh. ze dne 30. dubna 1942, Zm I 82/42.)

Nejde o nezpůsobilý pokus zločinu podle § 199, písm. d) tr. z., nezdařilo-li se oklamání jen pro způsob provedení činu nebo pro konkrétní činnost osob, jež měly být uvedeny v omyl. — Potvrzení ošetřujícího lékaře nemocenské pojišťovny o době pojištěncovy pracovní neschopnosti, napsané v poukazu na peněžitě dávky jako podklad pro rozhodnutí pojišťovny o nich, není veřejnou listinou ve smyslu § 199, písm. d) tr. z. — I soukromá listina se může státi listinou veřejnou, ověří-li veřejný úřad v mezích příkázané mu působnosti poměry a skutečnosti v ní uvedené. (Rozh. ze dne 23. dubna 1942, Zm I 1009/41.)

Vysvědčení učebního pána ve smyslu § 104 živn. ř. je samo o sobě listinou soukromou, avšak potvrzením živnostenského společenstva (§ 114, písm. c) živn. ř.) nabývá povahy veřejné listiny. — Je zločinem padělání veřejné listiny podle § 199, písm. d) tr. z., přiloží-li pachatel k žádosti

o udělení koncese takové napodobené výuční vysvědčení. — Jde tu o poškození práva Protektorátu dohlížeti na koncesované živnosti a povolování jejich výkon jen kvalifikovaným osobám i o poškození ostatních způsobilých uchazečů a majitelů koncese, na jejichž úkor by se k výkonu živnosti dostala osoba neoprávněná. (Rozh. ze dne 4. června 1942, Zm I 693/41.)

Zločin podvodného úpadku podle § 205 a) tr. z. je dokonán již tím, že dlužník jednající v úmyslu zmařiti nebo ztenčiti uspokojení svých věřitelů, dokončil některou z činností uvedených v tomto zákonném ustanovení, bylo-li podle stavu jeho jmění, přivoděného touto činností, zmařeno nebo ztenčeno uspokojení věřitelů. — Nezáleží na tom, že bylo později toto zmaření nebo ztenčení uspokojení věřitelů napraveno. (Rozh. ze dne 11. dubna 1942, Zm II 368/41.)

K subjektivní skutkové podstatě zločinu křivého obvinění podle § 209 tr. z. nestačí, že udavač mohl míti pochybnosti o pravdivosti skutečností, které uvedl. Je třeba, aby určitě věděl, že obviňuje nepravdivě. (Rozh. ze dne 30. dubna 1942, Zm I 985/41.)

Pro rozhodnutí, zda podle § 228, písm. b) tr. z. přichází v úvahu promlčecí doba pěti- nebo desetiletá, není směrodatná dolní hranice příslušné trestní sazby. — Trestní sazba podle druhé věty § 182 tr. zák. je sazba jednotná (od pěti až do deseti a dvaceti let). (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm II 177/41.)

Slova „ze zlomyslnosti nebo svévole“ v § 306 tr. z. se vztahují jen na prvý případ tohoto ustanovení (poškození pohřebiště). — K subjektivní skutkové podstatě čtvrtého případu § 306 tr. z. se vyžaduje úmyslné zlé nakládání s lidskou mrtvolou (§ 1 tr. z.). Pohnutka činu je nerozhodná. (Rozh. ze dne 29. května 1942, Zm I 24/42.)

U skutkové podstaty přečinu podle § 306, prvý případ tr. z. není důvod trestnosti ve způsobení hmotné škody majiteli hrobu, nýbrž v úraze náboženského citu, dobrých mravů a piety. — Vytrháním květin, zasazených na hrobě, je poškozováno samo pohřebiště ve smyslu § 306 tr. z. — Je nerozhodné, že je tam pachatel sám nasázel. — Pohnutka činu je nerozhodná, stačí, že je poškození hrobu zlomyslné nebo svévolné. (Rozh. ze dne 29. května 1942, Zm I 54/42.)

Není trestní odpovědnosti za opominutí činnosti zákonem výslovně neuložené. — I kdyby obžalované (domovnici) náleželo odstraniti nebezpečný stav chodníku, zaviněný třetí osobou, odpovídala by za to, že jej neodstranila, jen kdyby o něm věděla nebo při náležitě pozornosti mohla vědět. (Rozh. ze dne 23. dubna 1942, Zm I 914/41.)

Ustanovení § 335 tr. z. předpokládá konkrétní nebezpečí. — Řidič motorového vozidla odpovídá za úraz chodce, který mu vkročil do jízdní dráhy, poznal-li nebo mohl-li podle okolností konkrétního případu při náležité opatrnosti poznati, že mu může nějaký chodec vstoupiti do cesty. (Rozh. ze dne 28. dubna 1942, Zm I 941/41.)

Učiniti potřebná bezpečnostní opatření proti ohni je především povinen majitel podniku; je proto trestně odpovědný za jejich nedodržení. — Pojem způsobení požáru ve smyslu § 1 vl. nař. č. 62/1941 Sb. zahrnuje jak jednání, tak opominutí (nedostatek dozoru); není třeba, aby požár vznikl přímo a bezprostředně z pachatelova jednání. — Zavinění majitele podniku podle § 1, odst. 1, písm. b) tohoto nařízení, způsobil-li požár jeho dělník při práci s hořlavinami v důsledku nedostatečných bezpečnostních opatření. (Rozh. ze dne 12. června 1942, Zm I 844/41.)

Ustanovení § 431 tr. z. je substidiární povahy v poměru k předcházejícím speciálním ustanovením §§ 338 až 430 tr. z. i v poměru ke skutkovým

lítost podle § 187 tr. z., jen nahradí-li celou škodu z nich vzniklou. — Nestací náhrada škody jen u některých z nich, třebaš zůstala nenahrazena jen poměrně nepatrná část celé škody. (Rozh. ze dne 24. dubna 1942, Zm II 482/41.)

Pojem práv ve smyslu § 197 tr. z. nelze omezovati pouze na práva vymezená zákonným předpisem. — Ustanovil-li zaměstnavatel, že musí býti k žádosti o místo připojeno vysvědčení zachovalosti, je předpisem § 197 tr. z. chráněno i jeho právo, rozhodovati o žádosti po přezkoumání uchazečovy mravní i trestní zachovalosti. — Uchazeč, který v takovém případě zfalšuje vysvědčení zachovalosti a předloží je zaměstnavateli, aby dostal místo, maří účel onoho zaměstnavatelova práva a dopouští se zločinu padělání veřejné listiny podle § 199, písm. d) tr. z. — Nezáleží na tom, že snad zaměstnavatel přijímal i osoby trestané, že nemohl přijetím pachatele vzhledem k jeho schopnostem utrpěti hmotnou škodu a že pachatel nevěděl, že je vysvědčení zachovalosti veřejnou listinou. (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm II 371/41.)

Pro kvalifikaci podvodu nebo pro výměru trestu, pokud je podmíněna určitou peněžitou částkou, je rozhodná škoda, kterou pachatel zamýšlel, bez ohledu na to, zda vzešla vůbec anebo ve výši pachatelem chtěné. — Vylákání podpor lstivým předstíráním o tom, komu se jich dostane, nebo o potřebnosti podporovaných, je podvodem podle § 197 tr. z. (prodej pohlednic s předstíráním, že jde o akci ve prospěch slepců). (Rozh. ze dne 22. června 1942, Zm I 447/42.)

Křivá výpověď svědkova v civilním řízení podléhá sankci podle § 199, písm. a) tr. z. bez ohledu na to, že mu snad hrozilo nebezpečí, že na něho bude na základě pravdivých údajů podána žaloba na plnění toho, co bylo předmětem sporu, v němž křivě svědčil. — Platnost ustanovení § 202 tr. ř., omezujícího dosah § 199, písm. a) tr. z., pokud jde o svědeckou výpověď pachatele trestného činu v trestním řízení, nelze rozšiřovati i na civilní řízení. — Svědek není zbaven povinnosti vypovídati pravdu tím, že nebyl poučen o svém právu podle § 321 c. ř. s. (Rozh. ze dne 2. dubna 1942, Zm I 805/41.)

Ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle §§ 197, 199, písm. c) tr. z. po stránce objektivní stačí, že bylo ve veřejné živnosti použito nepravé míry nebo váhy, a nevyžaduje se, aby tím byl někdo listivě uveden v omyl. — Po stránce subjektivní je třeba úmyslu poškoditi zákazníky. V takovém úmyslu jedná nejen ten, kdo poškození zákazníků sleduje přímo jako cíl svého jednání, nýbrž i ten, kdo se rozhodl pro čin, věda, že jím nutně způsobí tento výsledek. — Čin je trestný i tehdy, když bylo falešné váhy použito třebaš i jen v jediném případě. (Rozh. ze dne 30. dubna 1942, Zm I 82/42.)

Nejde o nezpůsobilý pokus zločinu podle § 199, písm. d) tr. z., nezdařilo-li se oklamání jen pro způsob provedení činu nebo pro konkrétní činnost osob, jež měly být uvedeny v omyl. — Potvrzení ošetřujícího lékaře nemocenské pojišťovny o době pojištěncovy pracovní neschopnosti, napsané v poukazu na peněžitě dávky jako podklad pro rozhodnutí pojišťovny o nich, není veřejnou listinou ve smyslu § 199, písm. d) tr. z. — I soukromá listina se může státi listinou veřejnou, ověřili-li veřejný úřad v mezích příkázané mu působnosti poměry a skutečnosti v ní uvedené. (Rozh. ze dne 23. dubna 1942, Zm I 1009/41.)

Vysvědčení učebního pána ve smyslu § 104 živn. ř. je samo o sobě listinou soukromou, avšak potvrzením živnostenského společenstva (§ 114, písm. c) živn. ř.) nabývá povahy veřejné listiny. — Je zločinem padělání veřejné listiny podle § 199, písm. d) tr. z., přiloží-li pachatel k žádosti

o udělení koncese takové napodobené výuční vysvědčení. — Jde tu o poškození práva Protektorátu dohlížeti na koncesované živnosti a povolování jejich výkon jen kvalifikovaným osobám i o poškození ostatních způsobilých uchazečů a majitelů koncese, na jejichž úkor by se k výkonu živnosti dostala osoba neoprávněná. (Rozh. ze dne 4. června 1942, Zm I 693/41.)

Zločin podvodného úpadku podle § 205 a) tr. z. je dokonán již tím, že dlužník jednající v úmyslu zmařiti nebo ztenčiti uspokojení svých věřitelů, dokončil některou z činností uvedených v tomto zákonném ustanovení, bylo-li podle stavu jeho jmění, přivoděného touto činností, zmařeno nebo ztenčeno uspokojení věřitelů. — Nezáleží na tom, že bylo později toto zmaření nebo ztenčení uspokojení věřitelů napraveno. (Rozh. ze dne 11. dubna 1942, Zm II 368/41.)

K subjektivní skutkové podstatě zločinu křivého obvinění podle § 209 tr. z. nestačí, že udavač mohl mít pochybnosti o pravdivosti skutečností, které uvedl. Je třeba, aby určitě věděl, že obviňuje nepravdivě. (Rozh. ze dne 30. dubna 1942, Zm I 985/41.)

Pro rozhodnutí, zda podle § 228, písm. b) tr. z. přichází v úvahu promlčecí doba pěti- nebo desetiletá, není směrodatná dolní hranice příslušné trestní sazby. — Trestní sazba podle druhé věty § 182 tr. zák. je sazba jednotná (od pěti až do deseti a dvaceti let). (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm II 177/41.)

Slova „ze zlomyslnosti nebo svévole“ v § 306 tr. z. se vztahují jen na prvý případ tohoto ustanovení (poškození pohřebiště). — K subjektivní skutkové podstatě čtvrtého případu § 306 tr. z. se vyžaduje úmyslné zlé nakládání s lidskou mrtvolou (§ 1 tr. z.). Pohnutka činu je nerozhodná. (Rozh. ze dne 29. května 1942, Zm I 24/42.)

U skutkové podstaty přečinu podle § 306, prvý případ tr. z. není důvod trestnosti ve způsobení hmotné škody majiteli hrobu, nýbrž v urážce náboženského citu, dobrých mravů a piety. — Vytrháním květin, zasazených na hrobě, je poškozováno samo pohřebiště ve smyslu § 306 tr. z. — Je nerozhodné, že je tam pachatel sám nasázel. — Pohnutka činu je nerozhodná, stačí, že je poškození hrobu zlomyslné nebo svévolné. (Rozh. ze dne 29. května 1942, Zm I 54/42.)

Není trestní odpovědnosti za opominutí činnosti zákonem výslovně neložené. — I kdyby obžalované (domovnici) náleželo odstraniti nebezpečný stav chodníku, zaviněný třetí osobou, odpovídala by za to, že jej neodstranila, jen kdyby o něm věděla nebo při náležitě pozornosti mohla věděti. (Rozh. ze dne 23. dubna 1942, Zm I 914/41.)

Ustanovení § 335 tr. z. předpokládá konkrétní nebezpečí. — Řidič motorového vozidla odpovídá za úraz chodce, který mu vkročil do jízdni dráhy, poznal-li nebo mohl-li podle okolností konkrétního případu při náležité opatrnosti poznati, že mu může nějaký chodec vstoupiti do cesty. (Rozh. ze dne 28. dubna 1942, Zm I 941/41.)

Učiniti potřebná bezpečnostní opatření proti ohni je především povinen majitel podniku; je proto trestně odpovědný za jejich nedodržení. — Pojem způsobení požáru ve smyslu § 1 vl. nař. č. 62/1941 Sb. zahrnuje jak jednání, tak opominutí (nedostatek dozoru); není třeba, aby požár vznikl přímo a bezprostředně z pachatelova jednání. — Zavinění majitele podniku podle § 1, odst. 1, písm. b) tohoto nařízení, způsobil-li požár jeho dělník při práci s hořlavinami v důsledku nedostatečných bezpečnostních opatření. (Rozh. ze dne 12. června 1942, Zm I 844/41.)

Ustanovení § 431 tr. z. je substidiární povahy v poměru k předcházejícím speciálním ustanovením §§ 338 až 430 tr. z. i v poměru ke skutkovým.

podstatám trestných činů ohrožujících bezpečnost života, zdraví nebo lidského těla, jež byly zavedeny pozdějšími zákony. — Takovým ustanovením je i § 61, odst. 1 zák. č. 48/1931 Sb. — U toho jde především o porušení povinnosti k výchově, jakož i o péči tělesnou potud, pokud z jejího zanedbání vzhází nebezpečí zpustnutí. — Přestupek podle § 61, odst. 1 zák. č. 48/1931 Sb. lze stíhati jen na návrh poručenského (opatrovnického) soudu. (Rozh. ze dne 28. května 1942, Zm I 430—431/42.)

Je přestupkem podvodu podle § 461 tr. z. (§§ 205, 197 tr. z.), učinil-li pachatel na jiného u četnictva vědomě nepravdivé udání pro čin zakládající přečin nebo přestupek stíhaný z povinnosti úřední. — Poměr tohoto přestupku ke skutkovým podstatám podle §§ 2 a 3 zák. č. 108/1933 Sb. o ochraně cti. (Rozh. ze dne 6. června 1942, Zm II 93/42.)

K subjektivní skutkové podstatě přestupku podle § 477 tr. z. stačí, že pachatel mohl při náležitě pozornosti postřehnouti podezřelost kupované věci. Není třeba, aby si jí byl vědom. (Rozh. ze dne 25. dubna 1942, Zm I 572/41.)

Nejde o mimořádný prospěch ve smyslu § 486 b), č. 3 tr. z., činí-li částka, kterou dlužník nabídl věřiteli k uspokojení jeho pohledávky, tolik, kolik by věřitel dostal ve vyrovnacím řízení. (Rozh. ze dne 11. dubna 1942, Zm II 368/41.)

Policejní výslech pachatele nepřetrhuje promlčení ve smyslu § 531 tr. z. — Přečin podle § 516 tr. z. spáchaný obsahem tiskopisu se promlčuje v šestiměsíční lhůtě uvedené v § 40 tisk. zák., nikoli v jednoroční lhůtě podle § 532 tr. z. (Rozh. ze dne 6. června 1942, Zm I 1034/41.)

Pro určení promlčecí doby je vždy rozhodná jen ona trestní sazba, které soud má a může použít v konkrétním případě. (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm II 177/41.)

Pro skutkovou podstatu podle § 1 zákona o maření exekuce je nerozhodné, že vymáhající věřitelé mohli dojít uspokojení z jiného dlužníkovy majetku. — Ke skutkové podstatě přečinu podle § 1 zákona o maření exekuce se po subjektivní stránce nevyžaduje, aby zmaření věřitelova uspokojení bylo pohnutkou pachatelova činu. — Na rozdíl od tohoto přečinu není k objektivní skutkové podstatě přestupku podle téhož zákonného ustanovení třeba, aby byla způsobena škoda, nýbrž stačí pouhé její nebezpečí (delikt ohrožující). (Rozh. ze dne 15. dubna 1942, Zm I 871/41.)

Pojem zfalšované potraviny ve smyslu § 11, č. 1, 2 zák. č. 89/1897 ř. z. (o obchodě s potravinami). — Předpisy upravující výrobu a složení určitých poživatin nejsou jedinou pomůckou pro posouzení, zda se jednání osob, odpovědných za výrobu potravin, příčí ustanovením zák. č. 89/1897 ř. z. (Rozh. ze dne 20. června 1942, Zm I 362/42.)

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 18, č. 2 zák. č. 89/1897 ř. z. (o obchodě s potravinami) je třeba, aby pachatel jednal věda, že je zkažená potravina způsobila uškodit při požívání lidskému zdraví. (Rozh. ze dne 16. dubna 1942, Zm I 952/41.)

Skutková podstata útisku podle § 1 zák. č. 309/1921 Sb. nevyžaduje, aby byla pachatelova vyhrůžka způsobila vzbuditi důvodnou obavu; stačí, že mohla účinkovati na vůli napadené osoby, protože mohla míti za to, že je pachatel s to ji uskutečnit. — Pohrůžka ublížením na těle není prostředkem dovoleným zákonem k vymáhání toho, aby poľní hlídač upustil od příkazu, daného pachateli poľního pychu, aby odcizený jetel vrátil na pole, kde jej odcizil. (Rozh. ze dne 26. března 1942, Zm II 524/41.)

Utisk se trestá jako přečin podle § 2, odst. 2 zák. č. 309/1921 Sb. i tehdy, použije-li pachatel zbraně ke způsobení újmy na majetku, pokud se tím hrozí-li újmou na majetku s použitím zbraně. Není třeba, aby bylo zbra-

ně použito právě proti osobě ohroženého. (Rozh. ze dne 16. dubna 1942, Zm I 285/42.)

Zištňost ve smyslu § 18, odst. 5 zák. č. 241/1922 Sb. je přitěžující okolností v zákoně jmenovitě uvedenou, podmiňující použití vyšší trestní sazby. Výrok o ní nutno napadati toliko zmateční stížností. (Rozh. ze dne 30. května 1942, Zm I 351/42.)

Nejde o přechovávání radiotelefonního zařízení bez povolení ve smyslu § 24, odst. 1 zák. č. 9/1924 Sb., přechovává-li koncesionář svůj rozhlasový přijímač, jehož nepoužívá, v obvodě jiného poštovního úřadu, než který mu vydal koncesní listinu, i když své předsídlení do tohoto obvodu neohlásil poštovní správě a i když od předsídlení neplatí rozhlasový poplatek. (Rozh. ze dne 1. května 1942, Zm I 26/42.)

Stíhání trestných činů a nestranný výkon služby příslušnými orgány je důležitým veřejným zájmem ve smyslu § 2, odst. 2 zák. č. 178/1924 Sb. (o úplatkářství). — Rozh. ze dne 6. června 1942, Zm I 126/42.)

Posuzování vědeckého výkonu, které by jinak bylo pomluvou podle § 2 zákona o ochraně cti, je beztrestné, nebyly-li jim překročeny meze věcného posuzování tohoto výkonu. — Bez trestnosti by však nenastala, kdyby posuzovatel jednal proti svému lepšímu přesvědčení. (Rozh. ze dne 15. dubna 1942, Zm I 906/41.)

K důkazu pravdy podle § 6, odst. 2, písm. a) zák. č. 108/1933 Sb. (o ochraně cti) stačí, je-li obvinění nebo tvrzení v podstatě pravdivé. — Souvisí-li stíhaná stať vnitřně s dalším (nestíhaným) obsahem článku, nutno vykládat její smysl a posoudit i otázku důkazu pravdy v souvislosti s tímto jeho dalším obsahem. — Bez trestnosti podle § 6, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. nepoživají ani pravdivé zprávy o veřejném soudním přeličení. — Při zkoumání otázky, zdařil-li se obžalovanému důkaz pravdy, nezáleží na tom, že nebyla prokázána pravdivost podřadné skutečnosti, neměnicí nic na podstatě obvinění. (Rozh. ze dne 25. března 1942, Zm I 352/41.)

Odstavec první čl. II vl. nař. čís. 306/1939 Sb. stanoví zvláštní (nižší) trestní sazbu od jednoho roku do pěti let. (Rozh. ze dne 7. května 1942, Zm II 177/41.)

Požárem ve smyslu § 1, odst. 1, písm. a) vlád. nař. č. 62/41 Sb. nutno rozuměti oheň, který je značného rozměru nebo může dosáhnouti značného rozměru na nemovitém nebo movitém majetku. — Pojem způsobení požáru je tu dovršen tím, že byly pachatelovou činností vyvolány takové předpoklady pro rozvinutí přivoděného ohně, že je cizí majetek vydán nebezpečí značnější škody. — Vinník tu odpovídá již za způsobení požáru. Tato odpovědnost ho nestihá, jen je-li vyloučena možnost značnější škody nebo zabrání-li sám dobrovolně takové možnosti. — Po subjektivní stránce stačí nedbalost nevědomá. (Rozh. ze dne 14. května 1942, Zm I 254/42.)

Nedbale ve smyslu § 1, odst. 1, písm. b) vl. nař. č. 62/1941 Sb. (k odvrácení požárů zaviněných nedbalostí) jedná každý, kdo poznává neb aspoň může poznati, že je jeho jednání s to způsobiti nebezpečí požáru na jeho majetku a vyvolati tak nebezpečí uvedené v tomto ustanovení. Není třeba, aby poznal nebo mohl poznati, že z jeho jednání skutečně vznikne nebezpečí. — K otázce příčinné souvislosti mezi jeho jednáním a výsledkem. (Rozh. ze dne 3. června 1942, Zm I 330/42.)

Předmětem přečinu podle § 1 vl. nař. č. 62/1941 Sb. (k odvrácení požárů zaviněných nedbalostí) nemohou být věci malého množství neb osamělé nemovitosti malého rozsahu, jejichž zničení nebo poškození ohněm není spojeno s nebezpečím, že by se oheň mohl rozšířiti v požár. (Rozh. ze dne 11. června 1942, Zm I 325/42.)

Zákonný znak bezcitného pachatelova smýšlení ve smyslu § 4, odst. 1 vl. nař. č. 106/1939 Sb. (ve znění vl. nař. č. 108/1941 Sb.) může být založen již ojedinělým surovým týráním, bylo-li spácháno za okolností, které takovému smýšlení nasvědčují. (Rozh. ze dne 30. dubna 1942, Zm I 147/42.)

Ke stíhání trestných činů proti předpisům o ochraně zvířat proti týrání, spáchaných přede dnem 12. dubna 1941, jsou výlučně příslušné správní úřady. (Rozh. ze dne 3. června 1942, Zm I 215/42.)

Nechal-li pachatel přečinu pytláctví zvěř, kterou při chytání těžce zranil, ležeti v bolestech proto, že byl přistižen při činu a varován před pokračováním v něm, nelze míti za to, že nezabránění další bolesti zvířete vyplynulo z jeho surového a bezcitného smýšlení ve smyslu § 4 vlád. nař. č. 106/1939 Sb. ve znění vlád. nař. č. 108/41 Sb. (Rozh. ze dne 18. června 1942, Zm I 955/41.)

Jde o skutkový omyl (§ 2, písm. e) tr. z.), měl-li pachatel myslně za to, že si smí přivlastniti lišku, která se (před 1. 4. 1941) dostala do jeho domu. — Takový omyl vylučuje pachatelovo vědomí, že jde o cizí věc, pokud se týče o věc v držení jiného (§ 460 tr. z.). (Rozh. ze dne 11. června 1942, Zm II 186/42.)

Ke skutkové podstatě přečinu pytláctví podle § 63, odst. 2 vlád. nař. č. 127/1941 Sb. (o myslivosti) stačí — za předpokladu ostatních náležitostí tohoto činu — pachatelovo vědomí, že zvíře, které chytá a si přisvojuje, patří mezi lovnou zvěř, i když snad nezná jeho jméno. — K naplnění pojmu „za doby hájení“ stačí po stránce subjektivní, že pachatel pojal aspoň eventuálně do svého úmyslu okolnost, že je právě doba hájení zvířete, které chytá a si přisvojuje. (Rozh. ze dne 30. března 1942, Zm I 789/41.)

Pytláctví spáchané s použitím ok je již zákonem označeno za zvlášť těžký případ (přečin podle § 63, odst. 2 vlád. nař. čís. 127/1941 Sb.). — Soud tu nemá právo volně uvažovati o tom, zda jde nebo nejde o zvlášť těžký případ. (Rozh. ze dne 11. června 1942, Zm I 429/42.)

„Zvěř“ podle § 63 vl. nař. č. 127/1941 Sb. (o myslivosti) se rozumí pouze živé lovné zvířectvo, „věcmi, na které se vztahuje právo myslivosti“, předměty vyjmenované v § 1, odst. 1 uved. vlád. nař., „přivlastněním“ vzeti věci do držby s vůlí podržeti ji jako vlastní. — Ten, kdo si přivlastní zhaslou lišku na místě, kde mu nepřísluší právo myslivosti, se dopouští soudně trestného pytláctví podle § 63 vlád. nař. č. 127/1941 Sb., nikoli jen správního přestupku podle § 67, odst. 2, č. 23 téhož vlád. nař. — Ukradenou věcí podle §§ 185, 464 tr. z. je i věc pocházející z pytláctví. (Rozh. ze dne 11. června 1942, Zm II 187/42.)

II. Trestní řízení.

Trestný čin, jež spáchala (ať úmyslně či z nedbalosti) proti německému soudnictví nebo německé správě osoba, která není německým státním příslušníkem, náleží k výlučné příslušnosti německých soudů. (Rozh. ze dne 21. března 1942, Zm I 260/42.)

Přečin podle § 134 a) něm. tr. zák. (hanobení Říše) může býti spáchán i hanobením příslušníků německého národa pro jejich národní příslušnost. — Předpis § 134 a) něm. tr. zák. se vztahuje i na osoby, které nejsou německými státními příslušníky. — Osoby, které nejsou německými státními příslušníky, podléhají německému soudnictví pro trestné činy, o nichž platí německé trestní právo. (Rozh. ze dne 9. dubna 1942, Zm I 310/42.)

Území Německé říše mimo území Protektorátu Čechy a Morava nelze považovati za cizinu ve smyslu § 36 tr. zák. — Neněmečtí státní příslušníci podléhají německému soudnictví, spáchají-li trestný čin, na který se

užije německého trestního práva, mimo území Protektorátu Čechy a Morava. — Německému soudnictví podléhají i pro trestný čin, směřující proti německé správě (padělání veřejné listiny vydané říšskoněmeckým správním úřadem). (Rozh. ze dne 5. května 1942, Zm II 162/42.)

Ustanovení § 14 d) zák. č. 50/1923 Sb. pozbylo, pokud jde o hanobení německého národa, platnosti tím, že byla platnost § 134 a) trestního zákonníka pro Německou říši zavedena i pro osoby, které nejsou německými státními příslušníky. (Rozh. ze dne 14. května 1942, Zm II 232/42.)

Krajské soudy jsou jako sborové soudy první stolice příslušné jednati a rozhodovati o trestných činech, uvedených v § 8, odst. 2 vl. nař. č. 255/1939 Sb. (o zrušení vojenského soudnictví) bez ohledu na to, zda tyto trestné činy před zrušením vojenského soudnictví náležely k příslušnosti soudu divisičního nebo brigádního. (Rozh. ze dne 9. dubna 1942, Zm II 142/42.)

Obhájce chudých může býti ustanoven jen obžalovanému (§ 47, odst. 3 tr. ř.), nikoli též jiným osobám, třeba oprávněným k opravnému prostředku vedle obžalovaného. — Výjimku nečiní ani zákon č. 48/1931 Sb. — Zákonný zástupce mladistvého obviněného nemá proto právo žádati o ustanovení zástupce chudých k provedení svého opravného prostředku. (Rozh. ze dne 21. května 1942, Zm II 184/42.)

Nelze-li o podmíněném odsouzení rozhodnouti v rozsudku, musí o něm být rozhodnuto usnesením ve veřejném sedění podle zásad platných pro hlavní přelíčení. — Nalézací soud nebyl řádně obsazen (§ 281, č. 1 tr. ř.), účastníci-li se hlasování o takovém usnesení pouze dva soudcové. — Stalo-li se tak bez účasti veřejného žalobce a bez jeho slyšení, stačí s hlediska ustanovení § 281, č. 1 tr. ř., že veřejný žalobce ohlásil do tohoto usnesení po jeho doručení ve lhůtě stanovené v § 284, odst. 1 tr. ř. zmatečnou stížnost a že ji pak provedl v osmidenní lhůtě § 285 tr. ř. (Rozh. ze dne 25. dubna 1942, Zm II 172/42.)

Je porušením předpisu § 294, odst. 2 tr. ř., předložil-li krajský soud spisy vrchnímu soudu k rozhodnutí o odvolání a ten o něm rozhodl dříve, než uplynula lhůta k jeho provedení. (Rozh. ze dne 21. března 1942, Zm I 223/42.)

Sborový soud druhé stolice nesmí jako soud odvolací přezkoumati a změnití výrok soudu první stolice, proti němuž nesměřovalo odvolání (§ 295, odst. 1 tr. ř.). (Rozh. ze dne 21. března 1942, Zm I 250/42.)

Trestní řád nemá zvláštní předpis o náhradě nákladů vzniklých použitím opravného prostředku, který měl úspěch. Nutno tu použití všeobecných zásad vyslovených v § 389, odst. 1 a § 390, odst. 1 tr. ř. Rozhodnutí o útratové otázce nesmí tu býti v rozporu s rozhodnutím ve věci samé. — Zproštěný obžalovaný nehradí náklady stížnosti soukromého žalobce do usnesení, jímž byla soukromému žalobci uložena náhrada útrat obžalovaného, i když stížnost měla částečný úspěch. — Ustanovení § 35, věta třetí zák. č. 108/1933 Sb. (o ochraně cti) má na mysli toliko případy, na které se vztahuje ustanovení § 34, odst. 3 téhož zákona. (Rozh. ze dne 12. března 1942, Zm II 273/41.)

Skončilo-li trestní řízení odsouzením obžalovaného, nelze soukromému žalobci uložit náhradu útrat byť i úspěšného odvolání obžalovaného z výroku o nepodmíněném odsouzení. (Rozh. ze dne 25. června 1942, Zm I 274/42.)

Byla-li obžalovanému doručena obsílka k hlavnímu přelíčení proti předpisu §§ 421, 422 tr. ř. v cizině, nutno míti za to, že nebyl vůbec oběslán, a nelze proti němu vydati rozsudek v jeho nepřítomnosti. (Rozh. ze dne 28. května 1942, Zm II 47/41.)

Nejde o neodvratnou překážku, spokojí-li se obžalovaný pouhým sdělením neznámé osoby, kterou považuje za soudního zřízence, že se přelíčení nekoná, a odejde-li, aniž si tuto zprávu ověřil. — Zákon připouští možnost restituce jen pro zmeškání hlavního přelíčení obžalovaným; nikoli však pro nepřítomnost jeho obhájce. (Rozh. ze dne 2. dubna 1942, Zm II 443/41.)

Ohlásí-li veřejný žalobce ihned po vyhlášení rozsudku odvolání jen z výroku o podmíněnosti odsouzení, nelze v tom spatřovati projev, že se vzdává odvolání v ostatních směrech. Ve třídení lhůt stanovené v § 466 tr. ř. pro ohlášení odvolání může uplatnit odvolání v dalších směrech. — V řízení přestupkovém není veřejný žalobce podle § 465, odst. 1 tr. ř. oprávněn k odvolání ve prospěch obžalovaného. (Rozh. ze dne 6. února 1942, Zm I 892/41.)

Znemožní-li odvolací soud ve věcech přestupkových obžalovanému účast na odvolacím přelíčení tím, že je provede v jinou (dřívější) dobu, než kterou mu oznámil, porušuje v neprospěch obžalovaného zákon v ustanovení § 471, odst. 1 tr. ř. (Rozh. ze dne 16. května 1942, Zm II 241/42.)

Provede-li obžalovaný, jemuž k tomu byl na jeho žádost zřízen zástupce chudých, ohlášenou zmateční stížnost sám a nežádá-li o zřízení zástupce chudých k jejímu podpisu, nemá ji soud zasílati k podpisu zřízenému zástupci chudých, nýbrž má ji vrátiti obžalovanému podle § 1, čís. 3, druhá věta zák. č. 3/1878 ř. z. (Rozh. ze dne 6. května 1942, Zm II 208/42.)

Rozhodovati o nároku neprávem odsouzeného na náhradu škody podle § 1, odst. 1 zák. č. 109/1918 ř. z., nepřísluší soudu, jenž vynesl nesprávný rozsudek, nýbrž justiční správě, pokud se týče — neuzná-li jej justiční správa zcela nebo částečně — k žalobě oprávněného vrchnímu soudu jako soudu prvé stolice. (Rozh. ze dne 21. května 1942, Zm II 254/42.)